

SPECIALIZACIJA DRUŽINSKE MEDICINE

Ljubljana, 9.-10. november 2012

Marko Kolšek

Specializacija - postopek

ZZS: javni razpis (odprt)

izbirni postopek

odločba

določitev glavnega mentorja (GM)

GM pošlje ZZS:

- predlog programa kroženja za prvih 6 – 12 mesecev
- datum začetka specializacije
- Morebitno vštevanje – se ne mudi

50 pacientov (najmanj) za specializanta

Glavni mentor specializantu izbere najmanj 50 bolnikov, ki jih bo specializant sproti spremljal in delno vodil do konca specializacije (poleg ostalega rednega dela). Od tega naj bo **40 bolnikov s kroničnimi težavami** ali boleznimi:

10 bolnikov z arterijsko hipertenzijo,

5 bolnikov s sladkorno boleznijo,

5 bolnikov z bolečinami v hrbtenici ali sklepih – artrozo,

5 bolnikov z nevrozo, depresijo, demenco ali psihozo,

3 bolnike z rakom,

3 z zasvojenostjo oz. škodljivo rabo psihotropnih snovi,

3 bolnike z drugimi kroničnimi boleznimi in

1 ali **2** bolnika, ki ju zdravijo pretežno na domu.

Delo v ambulanti

- Specializant v času kliničnih kroženj 1x (*? do 2x ?*) na teden dela z mentorjem v ambulanti DM
- Specializant mora v času ambulantno-modularnega dela praviloma delati najmanj polne 3 dni v tednu z isto – stalno populacijo bolnikov, kakšen dan je lahko zadolžen za urgentne in nenaročene bolnike ali dela v drugi ambulanti
- Pisanje in podpisovanje receptov, napotnic, bolniških listov, nalogov,...: **žig in številka zdravnika** naj bosta specializantovi, podatki v “glavi” obrazca pa so lahko od mentorjeve ambulante.

Individualno preverjanje usposabljanja

- Izdelava osebnega načrta izobraževanja – na začetku (*lahko tudi vsako nadaljnje leto*)
- Pogovori - povratna informacija – demonstracija usvojenega znanja in veščin – *zapis v e-list*
- *Razgovor o bolniku (CBD), ocenjevanje konzultacije (COT), ocenjevanje komunikacije, 360-stopinjska ocena odnosa in vedenja (MSF)*
- Prvo neformalno ocenjevanje: po 3 mesecih (in potem vsake 3 mesece)
- Prvo formalno po 12 mesecih (lahko že po 6 mesecih), ki sestoji iz 4 vmesnih tri-mesečnih ocen

Eksterno stalno preverjanje

- Po vsakem kliničnem kroženju
- Po vsakem modulu
- Po posameznih tečajih (n.pr. astma šola, EKG šola, šola za sladkorno bolezen, bolezni ščitnice itd.)
- Enkrat letno preizkus usposobljenosti (MCQ, MEQ, OSCE)
- Oblike preverjanja:
 - pisno (n.pr. MCQ, MEQ, seminar, projektna naloga ipd.)
 - praktično (n.pr. OSCE, ocena komunikacije s protokolom)
 - ustno (n.pr. kolokvij, pogovor o odnosu do dela ipd.)

Nekatere zanemarjene obveznosti specializantov (iz sprejete Vsebine specializacije iz družinske medicine)

Specializant mora vsaj enkrat letno javno prikazati pridobljeno znanje na način, ki ga vsakokrat sproti določi mentor – *na primer*:

- predstavitev analize skupine bolnikov ali posameznega zanimivega kliničnega primera na strokovnem srečanju skupine strokovnjakov v učni ustanovi ali zunaj nje
- priprava seminarja s tematiko s področja DM
- objava članka v glasilu (strokovnem ali laičnem) s temo iz programa specializacije

Pogoj za nadaljevanje specializacije je ugodna vsakoletna ocena glavnega mentorja.

Elektronski (ali papir) LIST SPECIALIZANTA – redno izpolnjevanje

Značilnosti poteka in financiranja specializacij:

- Zbornica razporeja specializante po specializantskih delovnih mestih (če je le možno tako, kot je predlagal GM v dogovoru s specializatom)
- delodajalci specializantov od ZZZS prejemajo vsak mesec povračilo vseh upravičenih stroškov, ki so jih imeli s specializantom:
 - plače specializantov povečane za prispevke in druge stroške iz delovnega razmerja (regres, malico, dodatek za ločeno življenje, prevoz na delo, plačilo 2. stebra pokojninskega zavarovanja)
 - plačilo glavnih mentorjev (bruto 71,15 €/mesec) in neposrednih mentorjev (bruto 177,88 €/mesec)
 - plačilo za udeležbo specializantov na tečajih in seminarjih v Sloveniji ali tujini, za stroške prevoza in bivanja v zvezi z udeležbami na tečajih in seminarjih oziroma za nakup strokovne literature v višini 449,09 €/leto/specializanta

Pooblastilo specializantu za samostojno opravljanje določenih del – **DEŽURANJE**

Specializant družinske medicine se mora usposobiti tudi za dežurstvo in opravljanje NMP v ZD, torej mora v času specializacije tudi dežurati! - v skladu z določili v Pravilniku o “specializacijah”

(Če je po zakonu oproščen nočnega dela – n.pr. mati z majhnim otrokom, lahko opravlja dežurstvo in NMP podnevi med tednom oz. v soboto ali v nedeljo.)

38. člen

Specializacija poteka v okviru polnega delovnega časa, pod enakimi pogoji, kot to velja za redno delo pri pooblaščenem izvajalcu.

Specializant se v času specializacije vključuje v opravljanje dežurne službe.

Nekaj praktičnih napotkov (1)

(samo, da vas spomnim)

Ko dobite specializanta (pa tudi kdaj kasneje), si na spletni strani ZZS pogledajte:

– Pravilnik o “specializacijah”

(Zbornica – Pravni akti – Zbornični akti – Pravilnik o vrstah)

– Vsebino specializacije iz družinske medicine

(Strokovna javnost – Specializacije – Seznam specializacij – DM – Vsebina)

– Seznam pooblaščenih ustanov za kroženje (klinični del kroži v regiji, za katero specializira; nekatera klin. področja ambulantno)

(Strokovna javnost – Specializacije – Seznam specializacij – DM – Poobl. izvaj.)

– Navodila za opravljanje specializacije DM - prejme jih specializant z odločbo o specializaciji

Nekaj praktičnih napotkov (2)

- **Ambulantno** naj praviloma krožijo:
 - Pediatrija (2 meseca dispanzer, 1 mesec bolnišnica)
 - Ginekologija (1 mesec dispanzer, 1 mesec bolnišnica)
- lahko pa tudi:
 - Okulistika
 - Dermatologija
 - Psihijatrija
 - Nevrologija ?
 - Ortopedija ?

Sporočite mi imena potencialnih ambulantnih kliničnih mentorjev.

- Specializanti naj se udeležijo dobrih učnih delavnic (“šol”) kliničnih specialnosti, kjer se dela tudi interaktivno v malih skupinah: n.pr. šola astme, za sladkorno bolezen, za osteoporozo, šola urgentne nevrologije ipd. (letno imajo dodeljenih 449,09 € za izobraževanje!)

Nekaj praktičnih napotkov (3)

- Pri planiranju kroženja predvidita tudi **dopust**, ki naj bo v času daljših kroženj (n.pr. interna, kirurgija, ginekologija, psihiatrija)
- Smiselno je koristiti ne več kot 2 tedna dopusta skupaj, da ni prevelikega izpada pri enem kroženju, ali pa morda **deljeno** (zadnji teden enega kroženja in prvi teden drugega)
- Dopust naj ne bo v dnevih, ko imajo modul, saj je obvezna prisotnost oba dneva modula !!!
- V času porodniškega dopusta (razen če prekine porodniško in gre v službo) ali daljšega bolniškega staleža **NI MOŽNO** opravljati modulov – za to obdobje je potrebno specializacijo prekiniti.
- Če kdo dela le s skrajšanim delovnim časom, se mu temu ustrezno podaljša specializacija.

Pogoji za glavnega mentorja

Glavni mentor je izbran med zdravniki specialisti s strokovnega področja, na katerem poteka specializacija.

1. Imeti mora najmanj **5 let praktičnih izkušenj** na svojem področju po opravljenem specialističnem izpitu.
2. Za glavnega mentorja je lahko imenovan le zdravnik, ki je v predhodnem **koledarskem letu** (*pred ponovnim imenovanjem*) zbral **najmanj 50 kreditnih točk**, ki jih sicer pridobivamo potrebne za podaljšanje licence
3. se ustrezno usposablja za mentorja **po usmeritvah stroke** (za DM to pomeni redno sodelovanje na učnih delavnicah za mentorje).
4. Predlaga se lahko sam, lahko predloga – priporoči kolega, zavod (na ZZS, lahko koordinatorju: marko.kolsek@mf.uni-lj.si).